

Ett år efter Lissabon: det praktiska genomförandet av partnerskapet mellan Afrika och EU

1. VAD HANDLAR DET OM?

På det andra toppmötet mellan Afrika och EU som hölls i Lissabon i december 2007 enades stats- och regeringscheferna om en gemensam Afrika–EU-strategi. Syftet var att skapa en ny modell för förbindelserna mellan de båda kontinenterna som inte längre skulle vara ett traditionellt utvecklingsamarbete utan ett partnerskap mellan jämlika parter som tillsammans var redo att ge sig i kast med det tjugoförsta århundradets utmaningar.

2. VILKET MERVÄRDE HAR MEDDELANDET?

I dokumentet granskas de framsteg som har gjorts under det första år som den gemensamma strategin genomförts. Man anger också vilka utmaningar som man måste ta itu med före nästa toppmöte mellan Afrika och EU 2010. I meddelandet bekräftas den kursändring som har ägt rum när det gäller Europas förbindelser med Afrika. Det anges också att syftet bl.a. är att stimulera debatten mellan viktiga aktörer på båda kontinenterna, dvs. medlemsstaterna, regionala organ, parlament, det civila samhället och internationella partner.

3. VILKA ÄR DE VIKTIGASTE REKOMMENDATIONERNA I MEDDELANDET?

Åtta sektorsinriktade partnerskap har upprättats mellan Afrika och EU och börjar nu ge konkreta resultat.

a) Partnerskapet Afrika–EU om fred och säkerhet

Detta partnerskap är inriktat på att sammanbinda politik, operativa mål och medel. Vid de diskussioner som förts har de viktigaste politiska kriserna i Afrika behandlats, såsom de i Mauretanien, Darfur, Somalia, Centralafrikanska republiken och Tchad. Framsteg har också gjorts när det gäller den andra fredsbevarande resursen för Afrika, genom vilken EU stöder Afrikanska unionens fredsbevarande insatser i Afrika.

b) Partnerskapet Afrika–EU om demokratiskt styre och mänskliga rättigheter

Syftet med detta är att utveckla gemensamma normer för goda styrelseformer, en gemensam dagordning för mänskliga rättigheter och att stärka samarbetet på bland annat det kulturella området. Målet är att stödja de afrikanska ländernas ansträngningar att bygga upp egna demokratiska system och genomföra nationella reformplaner. Av avgörande betydelse för denna process blir den plattform för dialog om goda styrelseformer och mänskliga rättigheter som föreslås inrättas.

c) Partnerskapet Afrika–EU om handel och regional integration

Genom detta partnerskap understöds Afrikas socioekonomiska och politiska integration. Ett meddelande från kommissionen om regional integration för utveckling i AVS-länder kommer att antas samma dag.

d) Partnerskapet Afrika–EU om millennieutvecklingsmålen

Detta partnerskap är ett forum för politisk dialog och samarbete mellan kontinenterna och för gemensamma insatser som genomförs i syfte att uppnå alla millennieutvecklingsmålen i hela Afrika senast 2015. Inrättandet av den finansiella och politiska grunden måste ske parallellt

med att snabbare framsteg görs när det gäller uppnåendet av målen i fråga om en tryggad livsmedelsförsörjning, hälsa och utbildning. Den EU-agenda för åtgärder som ministrarna antog i juli bidrar till detta.

e) Partnerskapet Afrika–EU om energi

Syftet med detta partnerskap är att stärka dialogen mellan Afrika och EU om tillgång till energi och energisäkerhet, förbättra energitjänsterna och öka investeringarna i infrastruktur. I september 2008 enades Europeiska kommissionens ledamöter med ansvar för energi och utveckling och Afrikanska unionens kommissionär för infrastruktur och energi om att man ska prioritera uppgraderingen av energiinfrastruktur och sammankopplingen av denna, främja elektrifiering av Afrika, utforska Afrikas potential för hållbara, förnybara energikällor, förbättra energieffektiviteten och minska avfallet.

f) Partnerskapet Afrika–EU om klimatförändring

De två prioriteringarna i detta partnerskap, som är nära förbundna med varandra, är att enas om en gemensam politisk strategi för klimatförändring och andra viktiga miljöhot, såsom jordförstöringen och den ökande torkan – och angripa dessa problem gemensamt. EU:s globala klimatförändringsallians (GCCA) utgör en ram för politisk dialog och stöd till anpassningen inför viktiga internationella möten, såsom konferensen om Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar som hölls i Poznan i december 2008. En av de viktigaste åtgärder som har vidtagits för att bekämpa jordförstöringen är initiativet *Green Wall for the Sahara*.

g) Partnerskapet Afrika–EU om migration, rörlighet och sysselsättning

Syftet med detta partnerskap är att utveckla en helhetssyn när det gäller frågor som rör migration, rörlighet och sysselsättning, både inom de två kontinenterna och dem emellan. Avsikten är att skapa fler och bättre arbetstillfällen i Afrika och hantera migrationsflödena på ett bättre sätt. Ett exempel på denna nya strategi är det informationscentrum för migranter som öppnades i Mali den 6 oktober med stöd av Europeiska kommissionen.

h) Partnerskapet Afrika–EU om vetenskap, informationssamhället och rymden

Syftet här är att överbrygga klyftan inom vetenskap och den digitala klyftan, stärka Afrikas kapacitet inom vetenskap och informationsteknik och använda denna teknik för att minska fattigdomen, skapa ökad tillväxt och sörja för en socioekonomisk utveckling.

De viktigaste övergripande rekommendationerna i detta dokument är att intensifiera och rationalisera genomförandet, nå ut till viktiga aktörer och internationella partner, förbättra kommunikationen och integrera den gemensamma Afrika–EU-strategin i verksamheten i övrigt.

4. VAD KOMMER ATT HÄNDA EFTER DET ATT DETTA MEDDELANDE HAR OFFENTLIGGJORTS?

Efter det att detta meddelande har diskuterats på ett möte med AU-kommissionen den 1 oktober kommer Europeiska kommissionen formellt att anta meddelandet den 8 oktober och därefter lägga fram det för medlemsstaterna och övriga EU-institutioner. Meddelandet är kommissionens bidrag till en gemensam rapport mellan EU och Afrikanska unionen om det

första året för genomförandet av den gemensamma strategin, som kommer att antas i samband med ett möte mellan EU:s och AU:s ministrar i november.